

TEMA DEL DIA

POBRESA ENQUISTADA ▶ La memòria del 2018 de Càritas Manresa evidencia que la situació de pobresa de moltes persones no ha millorat malgrat que hi ha qui afirmi que la crisi ha quedat enrere. Tant les persones que hi van anar per primer cop com les ateses en els diferents serveis van augmentar

Una de cada tres persones que atén Càritas Manresa fa més de quatre anys que en depèn

▶ L'entitat situa la precarització laboral i les dificultats per accedir a un habitatge digne com els símptomes de la cronificació de la pobresa

Gemma Camps

MANRESA

El 2018 van entrar per la porta de Càritas per demanar ajuda 2.457 persones, que, com ja va avançar aquest diari (vegeu edició del 14 de juny), són el 17% més que l'any anterior. Pel que fa a les persones en seguiment, van passar de 761 a 864, el 13,5% més. La dada encara més important és que el 33% de les persones acompanyades, una de cada tres, fa més de quatre anys que participen en projectes i serveis de Càritas. És a dir, que entren per la porta però no en poden sortir.

Per als responsables de Càritas, la precarització laboral i les dificultats per accedir a un habitatge digne són, alhora, causa i efecte de la cronificació de la pobresa. El peix que es mossega la cua i que s'acabarà devorant si els governs no posen fil a

l'agulla. «No hi ha prou eines ni recursos perquè puguin sortir d'aquesta situació», comenta Sandra López, coordinadora tècnica de Càritas, que destaca que cada cop hi van més famílies senceres amb menors. «Moltes ens diuen que, tot i trobar-se amb la situació que es troben aquí, prefereixen això que quedar-se al seu país».

Què falla? Per a Fina Farrés, directora de l'entitat a Manresa, un aspecte «és el tema de la renda bàsica garantida, que no està agilitzada. Moltes encara no s'han donati, al mateix temps, moltes són denegades». López esmenta el tema laboral. «Tot el que té a veure amb generar llocs de feina de perfils baixos fa que molts s'hagin de barallar per feines molt precàries, que són poques i mal pagades. Això és una de les coses que fa que la pobresa es cronifiqui». La conclusió és que, «mentre no puguis tenir un habitatge digne i una feina, és molt difícil sortir de la pobresa».

Hi ha gent que se'n surt

Per sort, no tot han de ser males notícies. També hi ha gent que pot sortir per la porta de Càritas perquè troba una oportunitat. Farrés recorda el cas «d'una persona que, després de fer totes les orientacions que oferim, hi va haver la possibilitat que entrés

Homogeneïtzació de les memòries amb la resta de Càritas

▶ El 2018, per primera vegada, Càritas Arxiprestal de Manresa ha homogeneïtzat les dades de la seva memòria amb Càritas Diocesana de Vic. Fins ara, les Càrites arxiprestals feien la memòria amb el seu propi sistema. També s'han unificat els registres.

en una peixateria per fer-hi unes pràctiques i que, després de fer-les, la peixateria se la va quedar per cobrir tot un estiu. Alhora, el seu fill va poder entrar en unes beques dels casals d'estiu. Ens va enviar una carta d'agraïment i deia que potser tindria la possibilitat de continuar a l'empresa. A ella se li obria un món totalment nou». També cita els tres nois que porten els horts que té l'entitat. «A banda de la part de formació, hi ha el tema productiu. Aques-

tes persones encara no tenen papers i no poden accedir a cap altra ajuda. Mensualment, de tot el que es produeix, es fa el retorn a aquests tres nois, que tenen una renda mínima a la qual els ajuda una miqueta».

Destaca que el canvi de filosofia impulsat els darrers anys, segons el qual l'entitat no dirigeix les persones que hi van sinó que les acompanya per millorar la seva situació, també té resultats positius. «Quan ens fan un retorn per dir-nos que se n'han sortit, cada vegada hi ha més persones que ens diuen que tenen ganes de dedicar un temps a fer voluntariat», cosa que interpreta com que el tracte que han rebut els ha satisfet.

El 90% són persones novingudes

La cronificació de la pobresa que esmentàvem, juntament amb el fet que el 2018 es produís un repunt de la immigració, són els dos principals factors que expliquen l'augment de les atencions

i els seguiments. López explica el motiu pel qual el 90% de les persones ateses el 2018 van ser novingudes. «Les persones en situació irregular són més vulnerables que les que tenen els seus drets reconeguts. La llei d'estrangeria afavoreix que estiguin en una situació molt més precària que la resta. Per això creiem que hem d'ajudar-les».

Malgrat que el 50% són persones amb una situació administrativa irregular, l'atra meitat no vol dir que ho tinguin tot resolt, fa notar López. «Com que els permisos de residència es donen de manera provisional, moltes potser estan amb una targeta de residència, i després en tindran d'altres», o «pot ser que la perdin si no troben feina», afegeix Farrés, que cita «les persones refugiades» que hi ha a Manresa -198 el 2018. «D'entrada tenen documentació, però a

algunes no se'ls donarà la residència. L'asil se'ls denegarà i hauran de passar per aquí».

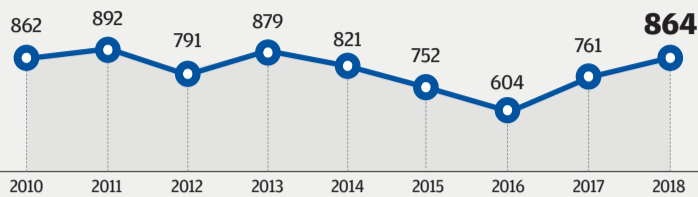
L'equip humà de Càritas el formen 14

Fina Farrés, directora de Càritas, amb les treballadores Adela Casals, Sandra López, Francina Planas i Clara Abancó

EL RESUM DEL 2018

PERSONES EN SEGUIMENT (entre els 14 programes que ofereix Càritas)

90 % **ORIGEN.** El 90 % són persones d'origen estranger

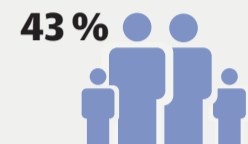
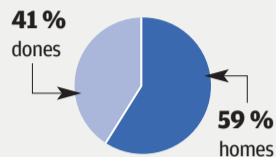
50 % **DOCUMENTACIÓ.** El 50 % de les persones estan en una situació administrativa irregular

65 % **ATUR.** El 65 % de les persones estan en una situació d'atur i el 8 % té feina, però precària

65 % **LLAR.** El 65 % no té una llar digna on viure o viu en una situació de precarietat en l'accés a l'habitatge

33 % **POBRESA.** El 33 % fa més de quatre anys que participen en diferents projectes i serveis de Càritas

PER SEXE

El 43 % de les persones ateses són famílies amb fills/es a càrrec i famílies monoparentals

ACCIONS D'ACOLLIDA (persones que s'han adreçat a Càritas per demanar ajuda, informació o roba de segona mà)

DADES ECONÒMIQUES

DESPESES	
Àrea social	512.556,15 €
Acollida i atenció social i acompanyament	165.584,12 €
Programa d'acompanyament sociolaboral i d'economia social	236.117,04 €
Inclusió social	37.976,36 €
Programa d'habitatge	72.878,63 €
Desenvolupament institucional (voluntariat i formació)	1.618,89 €
Comunicació i sensibilització	1.320,00 €
Altres	35.483,52 €
Despesa en infraestructura i equipaments	35.483,52 €
TOTAL DESPESES	550.978,56 €
INGRESSOS	
Fonts privades	322.254,80 €
Col·laboradors periòdics	88.945,09 €
Donants	127.837,01 €
Campanyes	16.228,97 €
Entitats privades i parròquies	89.243,73 €
Fonts públiques	205.341,77 €
Altres fonts	3.836,85 €
TOTAL INGRESSOS	531.433,42 €
RESULTAT DE L'EXERCICI	
Total despeses	550.978,56 €
Total ingressos	531.433,42 €
TOTAL	-19.545,14 €

Per sort, no tot han de ser males notícies. També hi ha gent que pot sortir per la porta de Càritas perquè troba una oportunitat

Dins els programes impulsats, un dels que s'ha demostrat especialment com un encert és el de la masoveria urbana

persones, 11 de les quals fan jornada sencera; 4 fan l'acollida. Pel que fa al voluntariat, el 2018 van col·laborar en els diferents projectes i accions 181 persones. Farrés explica que, a diferència d'altres entitats, els seus programes necessiten un perfil de voluntariat molt específic, de manera que no poden fer una crida general. El que sí que voldrien fer és crear un petit equip de voluntaris «per fer acompanyaments o per fer traduccions». Acompanyar una persona al metge, a l'advocat...

La masoveria urbana, un encert

Dins els programes impulsats per l'entitat, un dels que s'ha demostrat més especialment un encert és el de la masoveria urbana. Es va acabar el 2018 amb 15 pisos i aquest 2019 se n'hi han afegit dos més. López fa el recordatori als propietaris que tenen un pis buit que necessita reformes «que el posin en aquest projecte, en el qual hi surt tothom guanyant: ells, la ciutat i les persones que hi participen». Les dades dels pisos de la masoveria formen part d'un banc de dades de l'habitatge social que, com va avançar l'agost passat el regidor Joan Calmet a **Regió7**, comparteixen els Serveis Socials municipals, l'empresa municipal Fòrum i les tres entitats del tercer sector que tenen una part de la seva funció orientada a l'habitatge, que són Creu Roja, Càritas i Ampans.

Calen més socis

El 60% dels fons de Càritas són privats i el 40% restant són públics. Quant al pressupost, el 2018 es va tancar amb dèficit. Farrés admet que «és una preocupació perquè ens indica que hem d'ampliar la massa de donants. Necessitem més socis, perquè els que tenim es fan grans; més donants, que la gent ens tingui en compte en el seu testament, perquè també és una ajuda important. Les parròquies també són una entrada important per poder mantenir tot aquest compromís», inclòs el cos tècnic que el fa funcionar.

Sessió d'orientació laboral a la seu de Càritas de Manresa

De l'acollida individual a la grupal per evitar el col·lapse

L'entitat ha volgut deixar clar a l'Ajuntament que la seva és una feina de suport i que el referent ha de ser ell

G. C. MANRESA

Dins els programes que ofereix Càritas, la tècnica Sandra López explica que hi ha hagut un canvi en l'acollida grupal fruit de l'augment d'atencions pel que fa a les persones novvingudes. «Abans, l'acollida es feia de manera individual, però, com que teníem tant gruix de persones noves que estaven arribant, i no teníem manera de respondre'ls bé, vam començar a fer acollides grupals l'últim trimestre del 2018». En total, hi van passar 30 persones.

López afirma que «estem molt contents de com funciona perquè no se l'acumula la demanda i podem donar totes les informacions sobre llei d'estrangeria, la targeta sanitària i l'empadronament en una sola sessió. Si algú té algun dubte, tothom ho pot saber, és dinàmic i serveix perquè la gent es conegui».

Fina Farrés, directora de l'entitat, apunta que «la idea era obrir cada dilluns per atendre tothom, però ha estat un col·lapse tan gran que hem vist que no podia ser, i es va idear aquest sistema». Malgrat mesures com a aquesta, la situació és complicada. «No estem donant respos-

ta a tothom que ens ve. La primera resposta, sí, però poder seguir i treballar amb la persona, no», diu López. Al costat de l'atenció grupal, una altra novetat és el programa d'orientació laboral. «Es fan sessions grupals i individuals a persones irregulars que ja fa gairebé tres anys que són aquí per ajudar-los a veure quines són les opcions que tenen». També es fa l'acompanyament a les que tenen la targeta de residència per tal que no la perdin.

Canvi de paradigma

Farrés remarca que Càritas és un suport però «que l'atenció directa és responsabilitat del municipi. Tenim molt clar que hi ha una quantitat de persones a les quals acompanyem i continuarem fent-ho, però, de mica en mica, han d'estar totes amb el referent municipal», cosa que no sempre passa. «Té una responsabilitat i l'ha d'assumir».

El que explica és un canvi de paradigma important que s'està fent per resoldre «una confusió que hi havia i que nosaltres també teníem. Ens pensàvem que érem àrea bàsica d'acompanyament, vam mirar papers i vam veure que no estem registrats en aquest sentit sinó que som un servei de suport, i això ens va donar molta claredat. Ho vam parlar amb la regidoria i ens van entendre. Amb aquesta informació ens posem al nostre lloc i farem amb els recursos que tenim».

codelearn
computational thinking

EXTRAESCOLAR DE PROGRAMACIÓ I ROBÒTICA

C/ Sant Fruitós, 34 • Manresa • Tel. 936 28 04 26 • manresa@codelearn.cat

